Ἔτος 21ον Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1907 Ἀριθ. 912

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς κ. κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
Κ. ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευσμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.—Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά.—Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.
Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἀληθιναὶ βασίλισσαι.—Ἀπὸ τὸ ταξείδι μου.—Ἡ Τέχνη.Α'.(κατὰ τὸ Ἰταλικὸν ὑπὸ δος Εἰρ.Νικολαΐδου).—Τὸ μαραμένον κρῖνον (μυθιστόρημα κ. Καλλ. Παρρέν).—Ἡ Ὀστρακιὰ Α'. ὑπὸ δος Ἀνθῆς Βασιλειάδου ἰατροῦ.—Οἱ γυναικεῖοι συρμοί.—Ἡ συναυλία τῆς Μανδολινάτας.—Πασχαλιναὶ ἑτοιμασίαι: Τὰ τσουρέκια σας.—Εἰδοποιήσεις.—Ἐπιφυλλίς: Ὁ βιολιστής (Catulle Meudès μετάφρ. δος Εἰρήνης Νικολαΐδου).

ΑΛΗΘΙΝΑΙ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑΙ

Ἀπὸ τοὺς μικροὺς τὰ μεγάλα. Καὶ ὄχι μόνον τὰ μεγάλα, ἀλλὰ καὶ τὰ τολμηρὰ καὶ τὰ ἡρωϊκά. Ἕνας λαὸς μικρὸς ὁ Φιλλανδικός, τόσον μικρός, ὥστε διὰ τοὺς πολλοὺς νὰ συγχέεται μὲ τὸν Ρωσσικόν, ἀπεκτησε, μεταξὺ τῶν ἐπαναστατησάντων κατὰ τῆς κυριάρχου, ὄχι μόνον ἐλευθερίας καὶ προνόμια πλήρους καὶ τελείας ἀνεξαρτησίας καὶ πολιτικῆς αὐτοδιοικήσεως,ἀλλὰ καὶ τὸ δικαίωμα τῶν ἐκλογέων καὶ ἐκλεξίμων διὰ τὰς γυναῖκας.

Διὰ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ὀυκαζίου τῆς 20ης Ἰουλίου τοῦ 1906 αἱ Φιλλανδαὶ ἀπέκτων τὸ μοναδικὸν εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην προνόμιον,τὸ καὶ ἀρκετὰ σπάνιον εἰς ὅλον τὸν κόσμον νὰ ἐκλέγουν καὶ νὰ ἐκλέγωνται κατὰ τὰς βουλευτικὰς ἐκλογάς.

Καὶ εἰς τὰς τελευταίας ἐκλογὰς τὰς διεξαχθείσας, ὡς γράφει ἡ πρὸ ἔτους ἐπισκεφθεῖσα τὴν πόλιν μας βαρωνὶς Gripenberg, μὲ μοναδικὴν τάξιν καὶ εὐπρέπειαν, ἐξελέγησαν δέκα ἐννέα γυναῖκες ἀντιπρόσωποι καὶ μέλη τῆς Φιλλανδικῆς Βουλῆς, ἀπέναντι ἀριθμοῦ βουλευτῶν διακοσίων ἐν ὅλῳ.

Αὐτὸ ὀνομάζεται ἀληθινὸς θρίαμβος τοῦ γυναικείου ζητήματος καὶ δίδει τὸ μέτρον τῆς ἀναπτύξεως καὶ τοῦ πολιτισμοῦ ἑνὸς μικροῦ λαοῦ, ὅσον καὶ ἡμεῖς περίπου, ὁ ὁποῖος ὅμως ἀριθμεῖ εἰς ὅλας τὰς κοινωνικάς του τάξεις γυναῖκας ἀνεπτυγμένας, ἀγωνισθείσας εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν καὶ ἀποτελεσματικώτατα διὰ τὰς ἐλευθερίας, τὰς ὁποίας πρώτη ἡ Φινλανδία μεταξὺ τῶν ὑπὸ τὸ ρωσσικὸν σκῆπτρον διατελουσῶν ὑποτελῶν χωρῶν ἀπέκτησε.

Εἶναι ἡ Φινλανδία ἡ χώρα ἡ εὐτυχής, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ὑπάρχει οὔτε μία γυναῖκα ἀγράμματος, διότι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ μεταλάβῃ ὡς χριστιανὴ τῶν ἀχράντων μυστηρίων, γυναῖκα, ἡ ὁποία δὲν εἰξεύρει νὰ ἀναγινώσκῃ τὸ Εὐαγγέλιον καὶ δὲν ἐδιδάχθη ὅλην τὴν χριστιανικὴν Κατήχησίν της.

Εἰς τρόπον ὥστε καὶ ἡ τελευταία χωρικὴ τῶν μᾶλλον ἀπομεμακρυσμένων καὶ ἀπροσίτων χωρίων εἶναι τακτικὴ ἀναγνώστρια δύο τριῶν ἐφημερίδων, παρακολουθεῖ μὲ ἐνδιαφέρον τὴν πολιτικὴν τῆς πατρίδος της κατάστασιν καὶ ἀγωνίζεται μὲ κάθε τρόπον ὑπὲρ τῆς προόδου καὶ τῶν ἐλευθεθεριῶν της.

Κανένα παρελθὸν δουλικὸν τῆς γυναικός, καμμία ἀνδρικὴ τυραννία, καμμία καταπειστικὴ τοῦ παρελθόντος κληρονομία δὲν ἐβάρυνεν, οὔτε εἰς τὸ πνεῦμα, οὔτε εἰς τὴν ψυχὴν καὶ συνείδησιν τῆς Φιλλανδῆς. Καὶ δι' αὐτὸ τὸ δικαίωμα τῆς ἀπολύτου πολιτικῆς ἰσότητος μὲ τὸν ἄνδρα, ὄχι μόνον δὲ ἔφερε καμμίαν κοινωνικὴν ἀνωμαλίαν, κανένα κλονισμὸν εἰς τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα, ἀλλ' ἀπεναντίας ἐωρτάσθη πανηγυρικώτατα καὶ ἀπὸ τὰς γυναῖκας καὶ ἀπὸ τοὺς ἄνδρας. Οἱ ἄνδρες κρατούμενοι ἀπὸ τὰ χέρια μὲ τὰς γυναῖκας των, οἱ ἀδελφοὶ μὲ τὰς ἀδελφάς των, οἱ υἱοὶ μὲ τὰς μητέρας των διηυθύνθησαν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκλογῆς, δίδοντες πρὸς αὐτὰς μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς τὰς ἀναγκαίας ὁδη-

γίας. Ἐννοεῖται ὅτι πρὸ τῶν ἐκλογῶν αἱ θέσασαι ὑποψηφιότητα γυναῖκες εἶχαν ἐνεργήσει συλλλαλητήρια, ἀπαγγείλει σπουδαιοτάτους πολιτικοὺς λόγους, δημοσιεύσει προγράμματα, εἰς τρόπον ὥστε μὲ πλήρη συνείδησιν καὶ βεβαιότητα τῆς ἀξίας τῶν ἐκλεξίμων ἀνεκήρυξαν αὐτὰς οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες ἐκλογεῖς.

Ἡ βαρονὶς Ἀλεξάνδρα Γρίπεμπεργ φυσικὰ ἐξελέγη πρώτη μὲ 27,585 ψήφους, πλειονοψηφίσασα ὅλων τῶν βουλευτῶν τοῦ Φινικοῦ κόμματος. Μεταξὺ τῶν ἐκλεγεισῶν τὸ σοσιαλιστικὸν δημοκρατικὸν κόμμα ἔχει ἐννέα ὁπαδούς· μίαν δημοσιογράφον, μίαν διδασκάλισσαν, μίαν σύμβουλον τῆς Ἑταιρίας τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων τῆς γυναικός, μίαν λογίστριαν ἐργοστασίου καὶ μίαν ράπτριαν. Αἱ ἄλλαι εἶναι σύζυγοι γνωστῶν σοσιαλιστῶν. Ἐξ ἀνήκουν εἰς τὸ παλαιὸν Φιλανδικὸν κόμμα, μεταξὺ τῶν ὁποίων τέσσαρες διδασκάλισσαι σχολείων, μία σύζυγος ἱερέως καὶ μία οἰνοπώλις.

Δέκα ἐννέα γυναῖκες βουλευταί, αἱ ὁποῖαι θὰ συνασπίζωνται, φυσικά, ὅταν θὰ πρόκειται νὰ ὑπερασπίσουν τὰ συμφέροντα τοῦ φύλου των, τὰ ὁποῖα συχνὰ θὰ εἶναι συγχρόνως καὶ τὰ συμφέροντα τῆς κοινωνίας, καὶ αἱ ὁποῖαι θὰ ἐπηρεάζουν σπουδαιότατα τὴν πολιτικὴν θέσιν τῶν· ἑκάστοτε κυβερνήσεων.

Ἰδοὺ εὐτυχεῖς θνηταί, αἱ ὁποῖαι δὲν θὰ εὑρίσκωνται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ προσέρχωνται ἱκέτιδες ἐνώπιον τῶν νομοθετῶν ἀνδρῶν, διὰ νὰ ἐπικαλοῦνται τὴν συνδρομήν των διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν σχολείων των, ἢ διὰ τὴν ἐπὶ τοῦ ἁπλούτερον καὶ χρησιμώτερον τροποποίησιν τῶν προγραμμάτων των. Δὲν θὰ εὑρίσκωνται αὐταὶ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπισκέπτονται δεκάδας βουλευτῶν, νὰ ρητορεύουν ἐνώπιον ὑπουργῶν, προσηλωμένων εἰς τὰς ρουσφετικὰς παραδόσεις, διὰ νὰ βοηθηθοῦν εἰς τὴν συντήρησιν τῶν ἐπαγγελματικῶν ἢ οἰκοκυρικῶν σχολείων τῆς χώρας των, ἢ διὰ νὰ ἐπιτύχουν τὴν τροποποίησιν νόμων δικαίων καὶ προστατευτικῶν διὰ τὰς γυναῖκας.

Εἰς τὴν σύνταξιν τῶν νόμων θὰ ἔχουν αὐταὶ φωνήν, καὶ ἡ φωνὴ αὐτή, ὅταν ἐξέρχεται συγχρόνως ἀπὸ δέκα ἐννέα γυναικεῖα στόματα, — εὔμορφα ἢ ἄσχημα, ἀδιάφορον, — δὲν ἠμπορεῖ, παρὰ νὰ ἐπιβάλλεται.

Ἡμεῖς ἐδῶ, αἱ, κατὰ τὸ πολύ, ψευτοβασίλισσαι, μὲ τὰ ἀκάνθινα στέμματα αἱ ὁποῖαι καὶ εἰς τὰ σπήτια μας ἀκόμη δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἔχωμεν γνώμην, καὶ δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἐξασφαλίσωμεν κάποιαν σχετικὴν ἡσυχίαν ψυχῆς καὶ πνεύματος, παρὰ μόνον ἐὰν μεταβληθῶμεν εἰς νευρόσπαστα, χωρὶς θέλησιν καὶ γνώμην καὶ χαρακτῆρα, ἡμεῖς δὲν τολμῶμεν κἂν νὰ φαντασθῶμεν τοιαύτην εὐτυχίαν. Ἡμεῖς θὰ ἐξακολουθήσωμεν νὰ ὑποτασσώμεθα εἰς τὴν τύχην μας καὶ ὅσαι ἀκόμη δουλεύομεν, ὡς συχνὰ συμβαίνει, εἰς αὐθέντας τυράννους καὶ ἠλιθίους. Καὶ μόνον αἱ γενεαὶ τοῦ ἀπωτάτου μέλλοντος, ἴσω, θὰ εὕρουν χάριν καὶ δικαιοσύνην, ὅταν τὰ μαῦρα σύννεφα τοῦ Ἀνατολισμοῦ σαρωθοῦν τέλος ἀπὸ τὸν οὐρανόν μας, τὸν ὁποῖον σκοτεινιάζουν τόσους τώρα αἰῶνας.

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

Ὅσον αἱ ὧραι τῆς ἀναχωρήσεως ἐπλησίαζαν, τόσον αἰσθανόμην περισσότερον ὅτι μοῦ ἔμειναν ἀκόμη πολλὰ πράγματα ἄγνωστα ἀπὸ τὴν ζωὴν τῶν γυναικῶν αὐτῶν. Διὰ νὰ ἐννοήσῃ κανεὶς τὴν δύναμιν ἑνὸς πολιτισμοῦ, ἀνάγκη νὰ γνωρίσῃ καλὰ τὴν ζωὴν τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ ἀτόμου εἰς τὰ πλέον ἰδιαίτερα γνωρίσματά των. Ἐὰν οἱ ἄνθρωποι τοῦ Βορρᾶ εἶναι ἢ ὄχι ἀνώτεροι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τῆς Δύσεως, δὲν θὰ τὸ ἀντιληφθῶμεν μόνον ἀπὸ τὰ σχολειά των καὶ τὰ ἐκπαιδευτικά των συστήματα, ἀλλ' οὔτε ἀπὸ τὴν ἐμπορικὴν εὐεξίαν των, ἀλλ' οὔτε ἀπὸ τὰς ἐπιστημονικὰς προόδους των. Ὅλα αὐτὰ ἠμπορεῖ νὰ ἀνθοῦν καὶ ἡ ζωὴ νὰ ὑστερῇ εἰς τὴν κοινωνικήν πορείαν της καὶ οἱ κοινωνικοὶ καὶ οἰκογενειακοὶ δεσμοὶ νὰ παραλύουν καὶ ἡ ψυχὴ τῆς φυλῆς νὰ πάσχῃ, ὡς συμβαίνει εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ εἰς ἄλλα μεγάλα καὶ ἰσχυρὰ κράτη,

Εἰς τὸ Σκάνσεν, εἰς τὸν τελευταῖον αὐτὸν περίπατόν μας εἴχαμεν ἀνέλθη εἰς ἕνα ὕψωμα διὰ νὰ βλέπωμεν καλλίτερα τὴν δύσιν, κάτω ἀπὸ ἕνα παλαιὸ ξύλινο πυργάκι, γεμάτο ἀπὸ ἄνδρας καὶ γυναῖκας περιπατητάς. Γύρω μας ἐκεῖ ὑπῆρχαν συντροφιὲς μᾶλλον ἀπὸ γυναῖκας, σπανιώτερα ζεύγη, τὰ ὁποῖα νὰ φαίνωνται συνδεόμενα μὲ δεσμοὺς κάπως στενωτέρους.

Μία κυρία μεταξὺ τῶν τριάντα πέντε καὶ τῶν σαράντα καὶ ἕνας νέος μόλις τριάντα ἐτῶν μοῦ ἐφάνησαν κάπως παθητικώτεροι εἰς τὰς ὁμιλίας καὶ εἰς τὰ βλέμματά των καὶ ὑποπτεύθην ὅτι αἱ σχέσεις των θὰ ἦσαν ὕποπτοι καὶ ἀπηγορευμέναι. Ἡ κυρία ἐχαιρέτησε τὴν δοκτορίνα, τὴν ὁποίαν ἀμέσως ἐγὼ εἶδα μὲ βλέμμα ἐρωτηματικόν. Εἶναι ὑπανδρευμένη ἡ κυρία αὐτή ; ἠρώτησα.

Ἐμάντευσα τὸ βλέμμα σας, μοῦ εἶπεν ἡ κ. Σμίθ. Ὑπεθέσατε ὅτι ὁ νέος εἶναι φίλος. Ὄχι, ὁ νέος εἶναι μνηστήρ. Καὶ ἡ κυρία δὲν εἶναι ὑπανδρευμένη, ὡς ἐφαντάσθητο. Ἐδῶ αἱ ὑπανδρευμέναι γυναῖκες καὶ ὅταν ἀκόμη δὲν ἀγαποῦν τοὺς ἄνδρας των καὶ ὅταν χωρίζωνται ἀπὸ αὐτούς, σπανίως, σπανιώτατα ἀγαποῦν ἄλλους. Τὸ φλερτάρισμα τῶν ὑπάνδρων γυναικῶν, τὸ τόσον συνειθισμένον εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην, ὁ πλέον ἀνήθικος αὐτὸς τοῦ κόσμου συρμὸς εἶναι ἐντελῶς ἄγνωστος εἰς τὸν τόπον μας.

Τὸ κακὸν αὐτό, τὸ ὁποῖον ἔχει ὅλα τὰ ἐξωτερικὰ φαινόμενα μιᾶς πραγματικῆς διαφθορᾶς, εἰς τὴν ὁποίαν ναυαγεῖ ὅλη ἡ οὐσία τῆς ἠθικῆς, εἰς τὴν ὁποίαν παραδίδεται ἀνεξετάστως σχεδὸν ἡ καρδιὰ καὶ ἡ διάνοια καὶ οἱ λογισμοὶ τῆς γυναικός, τὸ κακὸν αὐτὸ δὲν ἐπολιτογραφήθη εἰς τὰς κοινωνικάς μας συνηθείας.

Ὥστε ἐδῶ δὲν φλερτάρει κανείς, οὔτε τὰ κορίτσια, οὔτε οἱ νέοι ; Ἐδῶ πρὶν νὰ δώσουν τὴν καρδιάν των εἰς τὸν ἐκλεκτόν ἢ τὴν ἐκλεκτήν των, δὲν περνοῦν ἀπὸ τὸν φιλάρεσκον αὐτὸν πρόλογον μιᾶς ἱπποτικῆς παραδόσεως, ἑνὸς λεπτοῦ πνευματικοῦ καὶ ψυχικοῦ ἀπανθίσματος . . . .

Ξεφυλλίσματος, θέλετε νὰ πῆτε, ἀπήντησεν ἡ δοκτορίνα μὲ πεποίθησιν. Διότι εἰς τὴν Εὐρώπην αὐτὸ ἀκριβῶς γίνεται. Ὅλοι καὶ ὅλαι, ἀνύπανδροι καὶ μή, μοιράζουν δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ κάτι ἀπὸ τῆς καρδιές των καὶ τὰς σκέψεις των, ὥστε εἰς τὸ τέλος δὲν τοὺς μένει πλέον τίποτε νὰ δώσουν διὰ τὸν ἀληθινὸν ἔρωτα. Ἐδῶ πρῶτον αἱ φιλοφρονήσεις, αἱ περιποιήσεις αἱ κολακεῖαι τῶν μὲν πρὸς τοὺς δὲ εἶναι πράγματα ἄγνωστα. Οἱ ἄνθρωποι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες εἶναι φύσει καὶ ἐξ ἐνστίκτου ἀγνοί. Διὰ νὰ ἐξυπνήσουν αἱ αἰσθήσεις, πρέπει νὰ ἔχῃ πολὺ πρωτότερα καὶ ἰσχυρότερα κτυπήσει ἡ καρδιά. Καὶ ὅταν ἡ καρδιὰ κτυπήσῃ δὲν ἔχῃ ἀνάγκην προλόγων καὶ προοιμίων, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον συνθηματικῶν καὶ τυπικῶν, διὰ νὰ εἰπῇ ἐκεῖνο 'ποῦ αἰσθάνεται. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες εἶναι ἀρκετὰ εἰλικρινεῖς καὶ τίμιοι, ὥστε νὰ μὴν ἔχουν ἀνάγκην ἀπὸ ὅλα αὐτὰ τὰ συνθηματικὰ ψεύδη, διὰ νὰ γελάσῃ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον.

Ἀλλὰ ἐπὶ τέλους οἱ ἄνδρες πρὸ τοῦ γάμου, μεταξὺ τῶν δέκα ὀκτὼ καὶ εἴκοσι πέντε ἐτῶν δὲν ζοῦν βέβαια ὡς ἄγγελοι.

Ὅταν ἐρωτεύωνται νέοι, καὶ ἀρραβωνίζωνται, ὡς γίνεται συνήθως, ζοῦν βεβαίως ἀγνότατα. Ἄλλως τε καὶ ἡ ἰδική μας κοινωνία ἔχει τὴν τάξιν της τῶν ἐλαφρῶν ἠθῶν γυναικῶν. Οἱ ἄνδρες δὲν ἔχουν παρὰ νὰ πάρουν τὴν διεύθυνσιν αὐτήν. Αὐταὶ εἶναι εἰλικρινεῖς καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ξέναι. Ἀποτελεῖ βέβαια σπάνιον καὶ ἐξαιρετικὸν φαινόμενον ὁ ἄνδρας, ὁ ὁποῖος θὰ σκεφθῇ νὰ διαφθείρῃ μίαν γυναῖκα ἢ μίαν κόρην, ἁπλῶς διότι αἰσθάνεται κάποιο καπρίτζιο ἢ καὶ πάθος δι' αὐτήν.

Διὰ τοὺς ὑπάνδρους μάλιστα ἄνδρας καὶ γυναῖκας τὸ πρᾶγμα, νομίζω, θὰ ἐθεωρεῖτο ἀφύσικον. Οἱ γάμοι, οἱ ὁποῖοι γίνονται ἐδῶ μετὰ ἀρραβῶνας, οἱ ὁποῖοι διαρκοῦν δέκα καὶ δέκα πέντε χρόνια, ἔχουν πλέον ἐντελῶς σχεδὸν ἐξαντλήσει τὸ κεφάλαιον τοῦ ἔρωτος εἰς ὅλας αὐτοῦ τὰς λεπτομερείας κατὰ τὸ μακρὸν αὐτὸ διάστημα.

Μετὰ τὸν γάμον ἄνδρας καὶ γυναῖκα ἀφοσιώνονται εἰς τὰ καθήκοντα τῆς ἀνατροφῆς καὶ εὐτυχίας τῶν παιδιῶν των, εἰς τὴν ὑλικήν των πρόοδον, εἰς τὴν ἐξασφάλισίν των ὡς μελῶν μιᾶς κοινωνίας, εἰς ἀπόκτησιν ἀξιωμάτων, βαθμῶν, τίτλων. Τέλος ὁ ἔρως μένει διὰ τὴν νεότητα, χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ πτερυγίζῃ ἀπὸ τὴν οἰκογενειακὴν ἑστίαν, εἰς τὴν ὁποίαν μετουσιοῦται εἰς εἰλικρινῆ ἀφοσίωσιν, στοργήν, καὶ ὑπὸ τὰς μορφὰς αὐτὰς γίνεται ὁ ἀδιάσπαστος ἑνωτικὸς κρίκος τῆς οἰκογενείας.

Καὶ εὑρῆκα τὸ πρᾶγμα φυσικώτατον. Βεβαίως ὅταν μία καρδιὰ τραγουδήσῃ ὁμαλὰ καὶ ἁρμονικὰ χωρὶς κινδύνους, χωρὶς φόβους, χωρὶς προδοσίας καὶ ἐπιορκίας τὸ τραγοῦδι τῆς ἀγάπης δέκα, δέκα πέντε, ἐνίοτε καὶ εἴκοσι χρόνια, ὅταν ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια ἀγαπήσῃ μὲ τρυφερότητα, μὲ ἁγνότητα, μὲ εἰλικρίνειαν, μὲ ὄνειρα καὶ μὲ ἐλπίδας, τότε δὲν διψᾷ πλέον ἀπὸ συγκινήσεις, δὲν ἔχει οὔτε δύναμιν, οὔτε διάθεσιν νὰ ἀντικαταστήσῃ μίαν ἀλήθειαν μὲ ἕνα ψεῦδος.

—Καὶ ὅμως οἱ ἄνδρες τῆς Δύσεως—καὶ τῆς Ἀνατολῆς, ἐπρόσθεσα ἐγὼ—ἂν καὶ ὅλην των τὴν νεότητα τὴν περνοῦν ἐρωτευμένοι, ὅμως ὡς σύζυγοι εἶναι, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον χειρότεροι ἀπὸ τοὺς νέους. Ἔχετε δίκαιον ἐπρόσθεσε. Φοβοῦμαι ὅτι οἱ Ἀνατολῖται εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸ εἶναι ἀκόμη χειρότεροι. Ἐνθυμοῦμαι, ὅταν ἤμουν εἰς τὴν Θεσσαλίαν, εἰς τὴν μάχην τοῦ Βελεστίνου οἱ καϋμένοι οἱ νέοι στρατιῶται καὶ ὑπαξιωματικοί, ἔβλεπαν τὰς γυναῖκας ὡς ἀδελφὰς μὲ σεβασμὸν καὶ ἐκτίμησιν. Ἐνῷ μερικοὶ γέροι, σχεδὸν, ἀξιωματικοί, πατέρες βέβαια οἰκογενειῶν, εἶχαν βλέμματα τόσον πονηρὰ καὶ τρόπους τόσον ἀπαισίους . . .

Εἴμεθα τόσον προσηλωμέναι εἰς ὅ,τι ἐλέγαμεν, ὥστε δὲν εἴχαμεν προσέξει οὔτε εἰς τὸ ὡραῖον πανόραμα τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, οὔτε εἰς τὴν ἀραίωσιν τοῦ κόσμου, τὸν ὁποῖον τὸ διαπεραστικὸν ψῦχος τῆς βραδειᾶς ἀπεμάκρυνεν ἀπ' ἐκεῖ. Μία ἀπέραντος πορφύρα μὲ κυματισμοὺς κροκωτοὺς εἶχεν ἐξαπλωθῆ καὶ κάτω εἰς τὴν μακρὰν λωρίδα τῆς θαλάσσης, ἡ ὁποία ἐχώριζε τὴν νέαν ἀπὸ τὴν παλαιὰν πόλιν καὶ ἐπάνω εἰς τὰ νησάκια καὶ ἀντικρὺ εἰς τὰ χρυσίζοντα παράθυρα τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν πύργων καὶ τῶν σπιτιῶν, τὰ ὁποῖα ἐφαίνοντο ὡς νὰ ἐκάθηντο τὸ ἕνα ἐπάνω εἰς τὸ ἄλλο, μὲ τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν ἐπισημότητα, τὴν ὁποίαν ἔχουν τὰ παλαιὰ πράγματα, βλεπόμενα μάλιστα ἀπὸ μακράν.

Η ΤΕΧΝΗ

Α'.

—«Ἡ γυναῖκα ἔχει τὴν τέχνην : διατὶ ἐπιθυμεῖ τὴν πολιτικήν ;»

Καὶ ρίπτων περὶ τὸ τέλος τῆς συνομιλίας τὴν παράδοξον φράσιν του, μὲ ὕφος ἐρωτηματικόν, ὁ φίλος ἐχαιρέτησε. Ἔμεινα μόνη εἰς τὸν δρόμον, ἐπεριπατοῦσα, χωρὶς νὰ βλέπω πλέον τίποτε, μὲ μάτια γυρισμένα πρὸς τὸν μακρυνὸν ὁρίζοντα, ὁ ὁποῖος, ὁλόχρυσος, ἔκαμνε νὰ φαίνωνται πλέον σκοτεινὰ τὰ ἀπὸ τὰς δύο πλευρὰς τοῦ δρόμου παλάτια, καὶ ἐμελετοῦσα τὰ περίεργα αὐτὰ λόγια :—Ἔχομεν τὴν Τέχνην δι' ἡμᾶς : διατὶ θέλομεν τὴν πολιτικήν ;

Καὶ ἡ σκέψις μου διέτρεξε τὴν Ἰταλίαν ἐπὶ τὰ ἴχνη τῶν γυναικῶν αἱ ὁποῖαι ἐζήτησαν καὶ ζητοῦν εἰς τὴν τέχνην, τὴν χαρὰν αὐτήν, ἡ ὁποία δύναται ν' ἀντικαταστήσῃ εἰς τὴν ψυχήν μας ἄλλην ἀπολεσθεῖσαν χαρὰν καὶ τὴν ὁποίαν δὲν δυνάμεθα πλέον ν' ἀποκτήσωμεν—τὸ κέρδος αὐτό, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ βοηθήσῃ νὰ ζήσωμεν καὶ νὰ κάμωμεν νὰ ζήσουν —τὴν ἐργασίαν αὐτὴν ἡ ὁποία γίνεται πάντοτε περισσότερον μία φυσικὴ καὶ πνευματικὴ ἀνάγκη τῆς ἀνθρωπότητος· τὴν ἐπιθυμίαν αὐτὴν εἰς τὸ νὰ συνεργασθῶμεν ν' ἀνυψώσωμεν τὴν Ἰταλίαν, καὶ νὰ σύρωμεν τοὺς ἄνδρας μας ἀπὸ τὴν ἀθλιότητα καὶ τὴν συνοδόν της κακίαν.

Βλέπω μερικὰς γυναῖκας εἰς τὴν φιλολογίαν, ὀλίγας εἰς τὴν μουσικὴν — πολὺ ὀλίγας εἰς τὴν πραγματικὴν Τέχνην, δηλαδὴ εἰς τὴν ζωγραφικὴν καὶ τὴν γλυπτικήν.

Γεννᾶται τις καλλιτέχνις : ἕνας μακρινὸς σπόρος ἐλθὼν ἀπὸ μακρινὰς γενεὰς συχνὰ ξαναφαίνεται, ξανανθεῖ εἰς τὸ πνεῦμα ἑνὸς νέου μὲ ὅλως νέαν δύναμιν. Ἡ πάλιν τὰ χέρια ἔχουν ἀσκηθῆ εἰς τὴν τέχνην, πρὶν νὰ γνωρίζουν τί πρᾶγμα εἶνε αὐτή, καὶ ἡ ψυχὴ τὴν ὀνειρεύεται πρὶν νὰ κάμῃ κανένα ἄλλο ὄνειρο. Οἱ μεγάλοι καλλιτέχναι μας τοῦ τετρακόσια κατὰ τὰ πρῶτα των ἔτη, εἰς τὰ ἐργαστήρια τῶν διδασκάλων

μετεχειρίζοντο κρυφίως τὸν πηλὸν ἢ τὸ πινέλο· ἢ ἐκύτταζαν μὲ ἐπιθυμίαν τὸν Διδάσκαλον νὰ ἐργάζηται. Εἰς τὸ μεταξὺ ἄλεθαν χρώματα, ἐσχεδίαζαν μάρμαρα ἢ προετοίμαζαν τὸν γύψον διὰ τὰ προπλάσματα ἢ τὸν φοῦρνον διὰ τὴς τερακότες. Ἀλλὰ τώρα μέσα εἰς τὴν πεζὴν ἀτμοσφαῖραν ὅπου ζῶμεν, πόσον εἶνε δύσκολον νὰ ἔχωμεν καλλιτέχνας; Ἡ ἀπολεσθεῖσα συνήθεια, ὄχι μόνον νὰ ταξειδεύουν διὰ νὰ βλέπουν τὰς καλλονὰς τῆς Τέχνης — λεπτομερῶς γνωστάς, πρὶν ἀκόμη νὰ φθάσουν εἰς τὴν Ἰταλίαν, εἰς τόσας ξένας γυναῖκας—ἀλλὰ ἀκόμη νὰ ἐπισκέπτωνται τὰ πλέον σημαντικὰ μνημεῖα ἢ τὰ μουσεῖα τῶν πόλεων, εἰς τὰς ὁποίας μένουν, ἡ ὀκνηρία καὶ ἡ ἀμάθεια ἡνωμέναι μαζὴ ἐμποδίζουν καὶ αὐτήν τὴν στοιχειώδη γνῶσιν τῶν ὡραίων πραγμάτων, καὶ κάμνουν τώρα πολὺ δυσκολωτέραν τὴν ἄνθησιν καλλιτεχνικῶν ταλάντων.

Πρὸ ὀλίγου μόνον χρόνου ἡ Ἰταλὶς γυναίκα ἀνεκάλυψε τὴν πηγὴν αὐτήν τῆς χαρᾶς ὡς τῆς ἀναγνώσεως μέχρι τοῦ σπουδαστηρίου, διότι εἶδε ν' ἀνοίγωνται δι' αὐτὴν καὶ αἱ Καλλιτεχικαὶ σχολαί, καὶ αἱ Ἀκαδημίαι, καὶ τὰ ἰδιαίτερα ἐργαστήρια τῶν μεγάλων καλλιτεχνῶν. Πολλαὶ νέαι κάμνουν ἕνα μάθημα ζωγραφικῆς διακοσμητικῆς καὶ ὑδατογραφίας, ζωγραφίζουν μερικὰ ἄνθη καί φαντάζονται ὅτι κατέγιναν εἰς τὴν ζωγραφικήν· ἄλλαι πέρνουν τὸ δίπλωμά των διὰ νὰ διδάσκουν τὴν ζωγραφικὴν καὶ νομίζουν ὅτι εἶνε καλλιτέχνιδες. Ἀλλὰ πόσαι εἶνε ἐκεῖναι, αἱ ὁποῖαι σοβαρῶς ἀφοσιόνωνται εἰς τὴν Τέχνην; Πόσαι ἐκεῖναι αἱ ὁποῖαι αἰσθάνονται ἀληθῆ θαυμασμὸν ἐμπρὸς εἰς ἕνα τέλειον γυμνόν, πόσαι τρέμουσαι ἀπὸ ἐνθουσιασμόν, ἐμψυχούμεναι ἀπὸ ἀληθινὴν θέλησιν νὰ φθάσουν τὸ τέλειον, τελειοποιοῦσαι τὰ φυσικά των χαρίσματα; καὶ πόσαι ἐννοοῦν ὅτι διὰ νὰ φθάσουν νὰ ἐκφράζουν μὲ βεβαιότητα πρέπει νὰ ἔχουν στερεὰς βάσεις μορφώσεως καὶ νὰ μελετήσουν μὲ ἀγάπην τὴν αἰσθητικὴν καὶ τὴν ἀνατομίαν καὶ νὰ γνωρίσουν τὰ ἔργα τῶν διδασκάλων, καθὼς ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι θέλουν νὰ μάθουν μίαν γλῶσσαν μελετοῦν γραμματικὴν καὶ τὰ ἔργα τῶν κλασικῶν;

Μόνον ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος γνωρίζει νὰ ἱππεύῃ καλὰ μὲ σέλαν, δύναται νὰ τρέξῃ καὶ ἐπάνω εἰς τὴν γυμνὴν ῥάχην τοῦ ἵππου καὶ ν' ἀνέβῃ ὑψηλὰ ὄρη, καὶ νὰ διατρέξῃ ἀγρίας πεδιάδας, τὰς ὁποίας κανὲν ἀνθρώπινον μάτι δὲν τὰς εἶδε ἀκόμη.

Ἡ Τέχνη εἶνε μεγάλο ἀνεκμετάλλευτον πεδίον, διὰ τὴν Ἰταλίδα γυναίκα· δρόμοι γεμάτοι συγκινήσεις, εἰς τοὺς ὁποίους πνεύματα ζωηρὰ δύνανται νὰ εὕρουν εὐχαριστήσεις, τὰς ὁποίας τώρα ζητοῦν μὲ ἀπληστίαν εἰς ἄλλους δρόμους.

— «Ἔχετε τὴν τέχνην—διατὶ θέλετε τὴν πολιτικήν;»

(Κατὰ μετάφρασιν **Εἰρήνης Νικολαΐδου**)

ΤΟ ΜΑΡΑΜΕΝΟΝ ΚΡΙΝΟΝ

(Συνέχεια)

Τὴν σκέψιν τῆς Ἄννας ἔκαμναν μέσα των καὶ ἡ μητέρα καὶ ἡ μπαμπ' Μάρω. Ὅλη ἡ χαρὰ τῆς κυρ' Ἀνέζως, ὅλα της τὰ Πασχαλινὰ σχέδια, ὅλη ἡ συγκίνησις, ποῦ ἠσθάνετο, διότι θὰ ἐπήγαινε καὶ αὐτὴ εἰς τὴν ἀγορὰν νὰ ἀγοράσῃ ἀρνάκι, διότι θὰ εἶχε νὰ βάψῃ κόκκινα αὐγά, διότι θὰ ἀγόραζεν ἕνα καινούργιο μαντύλι, τῆς τὰ ἐματαίωσεν ἡ ἐμφάνισις τῆς κερὰ Δημήτραινας, ἡ ὁποία θὰ ἐννοοῦσε νὰ πάρῃ καὶ τὰ δύο ἐνοίκια. Ἡ μπαμπ' Μάρω ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος εἶχεν ὀνειροπολήσῃ καὶ αὐτὴ ὅτι θὰ ἐπέστρεφεν εἰς τὸν ἅγ Νικόλα τὰ τέσσερά του τάλλαρα. Ἀρκετὰ τὰ εἶχε περιμείνη ὁ Ἅγιος. Ἡ γρειὰ κάθε βράδυ τόσον ἐσυλλογίζετο τὸ χρέος αὐτὸ καὶ τόσον τὴν ἐβασάνιζεν ἡ ἰδέα, ὅτι ὅ,τι εἶχαν κάμη ἦτο ἱεροσυλία, ὥστε μόλις τὴν ἔπερνεν ὁ ὕπνος, ἀμέσως τῆς ἐπαρουσιάζετο ὁ θαλασσινὸς Ἅγιος, αὐστηρὸς μὲ τὰ ἄσπρα του γένεια, ποῦ ἔμοιαζαν 'σὰν ἄσπρα φύκια τῆς θαλάσσης καὶ με τὰ 'μάτια του τὰ πρασινογάλανα ποῦ ἔμοιαζαν 'σὰν τὸ χρῶμα τοῦ ἀγριεμένου κύματος. Ἡ γρειὰ ἔπεφτε 'ςτὰ πόδια του, τὸν παρακαλοῦσε νὰ τῆς περιμένῃ ἀκόμη καὶ κάθε πρωΐ ἔχυνε μαῦρα δάκρυα, μονολογοῦσα καὶ ἐξηγοῦσα μόνη της τὰ ὄνειρά της.

Τὴς πρώτες ἡμέρες ἐτόλμησε νὰ τὰ διηγηθῇ εἰς τὴν ἀνεψιά της. Ἀλλ' ἐκείνη κουρασμένη, διότι ἔπλυνεν ὅλην τὴν νύκτα, μὲ τὰ χέρια τρυπημένα καὶ τὰ 'μάτια κόκκινα δὲν ἐφάνη συγκινουμένη ἀπὸ τὰ ὄνειρα τῆς γρειᾶς. Εἶχε μάλιστα ἀπαντήσει μὲ κάποιαν ἀνυπομονησίαν καὶ σκληρότητα: «Δὲ σοῦ λέω, μεγάλη ἡ χάρη του, μὰ ἂς μᾶς βοήθαγε λιγάκι, εἰς τὴς συμφορές μας. Τί τάχα ἡ ζωή μας δὲν εἶναι πάντα φουρτουνιασμένη καὶ δὲν παραδέρνουμε τόσα χρόνια τώρα, χειρότερα κι' ἀπὸ 'κείνους τοὺς θαλασσοπνιμένους, ποῦ τοὺς ἁπλόνει χέρι καὶ τοὺς χαρίζει τὴ σωτηρία;

Ἡ μπάμπ' Μάρω εἶχε πεταχτῆ ἐπάνω ἀπὸ τὸ κρεββάτι της μὲ τὸ σῶμά της τρεμουλιασμένο καὶ τὰ 'μάτια γεμάτα δάκρυα. Πῶς ἡ ἀνεψιά της ἐτολμοῦσε νὰ διαμφισβητήσῃ τὴν δύναμιν τοῦ Ἁγίου! Συγχώρησέ την, Ἅγιε μου Νικόλα, ἔλεγε, κυρτώνουσα ὡς τὴν γῆν τὸ καμπουριασμένο σῶμά της. Συγχώρησέ την. Ἡ δυστυχία τὴν ἔκανε νὰ χάσῃ τὰ λογικά της.

«Εἶναι 'σὰν νὰ γκρεμίζῃς ἐκκλησιά, κακομοίρα, εἶχεν εἰπῆ ἡ γρηά, ἡ ὁποία ποτὲ πλέον δὲν εἶχεν ὁμιλήσει διὰ τὸ χρέος των πρὸς τὴν χάριν του. Καὶ τὴν στιγμὴν αὐτὴν ποῦ ἐφαντάζετο, ὅτι ἡ Ἄννα εἶχεν εἰς τὴν τσέπην της τὸν θησαυρὸν τῶν τεσσάρων ταλήρων, πάλιν δὲν ἐτολμοῦσε νὰ ὁμιλήσῃ καὶ νὰ ἀναφέρῃ τὸ χρέος των. Ἀπὸ φόβον μάλιστα μὴ δώσῃ ἀφορμὴν νὰ ἁμαρτήσῃ καὶ πάλιν ἡ ἀνηψιά της εἶχεν ὁμιλήσει διὰ ὅλα των τὰ χρέη, χωρὶς νὰ ἀναφέρῃ τὸν Ἅγιον.

Ἡ κερ' Ἀνέζω ὅμως, ἡ ὁποία μέσα της εἶχε κάποιαν ἀνησυχίαν διὰ τὴν ἀσέβειάν της ἐκείνην καὶ ἡ ὁποία ἤθελε συγχρόνως νὰ μεταχειρισθῇ τὸν φόβον τοῦ Ἁγίου κατὰ τῶν ἁρπακτικῶν σχεδίων τῆς κερὰ Δημήτραινας, ὅταν ἡ γρηὰ ὡμίλησε γιὰ τὰ χρέη των, τὴν διέκοψε λέγουσα: Πρῶτα, πρῶτα, τὸ χρέος μας 'ςτὸν Ἅγιο. Κ' ἔπειτα ὅ,τι μείνει εἰς τὴν κερὰ Δημήτραινα.

Ἡ Ἄννα καὶ ἡ μπάμπ' Μάρω ἀνέπνευσαν· τέλος πάντων ὁ Ἅγιος θὰ ἐπληρώνετο.

Ἡ σπιτονοικοκυρὰ ἐγνώριζε τὴν ὑπόθεσιν τῶν τεσσάρων ταλλήρων καὶ ἀπὸ φόβον πρὸς τὴν θαυματουργὸν εἰκόνα δὲν ἐτόλμησε νὰ ζητήσῃ περισσότερα, ὅταν ἡ Ἄννα ἄνοιξε τὸ πορτοφόλι της καὶ τῆς ἐμέτρησε τὰς ὀκτὼ δραχμάς.

Ἂς εἶναι γιὰ τὴ χάρι του, εἶχεν εἰπεῖ, καὶ ἔτρεξε νὰ δέσῃ εἰς τὸ κομπόδεμα, ποῦ ἔκρυπτε μέσα εἰς τὸ στρῶμά της, τὰ χρήματα.

Ὅταν ἡ τρεῖς γυναῖκες ἔμειναν μόναι, ἀνεστέναξαν μὲ τρόπον ἀνακουφίσεως. Οὔφ! δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ ἀνασάνωμεν ἡ ἀφωρεσμένη, εἶπεν ἡ κερ' Ἀνέζω.

—Γι' αὐτὸ τὸ κατοῖ, γιὰ τὸ σταῦλο αὐτό, ποῦ δὲν ἀξίζει οὔτε γιὰ κατσίκες, εἶπεν ἡ Ἄννα, στρέφουσα τὸ βλέμμα γύρω εἰς τοὺς ὑγροὺς τοίχους καὶ εἰς τὸ ἀνώμαλα χωματοστρωμένον ἔδαφος.

Ἐπῆρ' ἀσβέστη γιὰ νὰ τ' ἀσβεστώσω, εἶπεν ἡ Ἀνέζω. Τέτοιες 'μέρες χρονιάρικες, ἀφοῦ δὲν ἔχουμε πάτωμα νὰ σφουγγαρίσουμε, ἀσπρίζουμε τοὐλάχιστον τοὺς τοίχους.

Ἡ Ἄννα ἠσθάνθη ὅτι τὰ 'μάτια της ἐγέμιζαν δάκρυα. Καϋμένη ἡ μάννα της! Βασανισμένη, ἀλλ' ἀκούραστη εἰς τὴν πάστρα καὶ εἰς τὴ δουλειά. Τὸ κατοί ἐκεῖνο ἔλαμπε. Τὸ κρεββάτι τῆς γρηᾶς, τὸ ὁποῖον ἦτο δικό της ἕνα μῆνα πρίν, ἐφεγγοβολοῦσε 'σὰν χιόνι, μὲ τἄσπρα του σεντόνια καὶ τὰ μαξυλάρια καὶ τὰ κάτασπρα χειράμια του, χιλιομπαλωμένα μὰ παστρικὰ καὶ μυρίζοντα λεβάντα καὶ γαζίες, ποῦ ἡ κερ' Ἀνέζω ἐμάζευε μόνη της. Ἀμὲ τὸ 'δικό της κρεββάτι. Ἐκεῖνο πειὰ ἦτο βωμός. Μὲ τὰ νυφιάτικά της σεντόνια καὶ τὰ προσκέφαλα τὰ κεντητά, καὶ τὴ πατανία τὴν ἄσπρη τὴ φλοκωτή, ἐσυγυρίζονταν κάθε πρωΐ, δέκα ἑπτὰ τώρα χρόνια, καὶ ἔπειτα ἐσκεπάζουνταν ὅλο ἀπὸ 'πάνω μὲ ἕνα μεγάλο σεντόνι γιὰ νὰ μὴ σκονίζεται καὶ γαριάζη. Ποτέ της δὲν εἶχε κοιμηθῇ 'στὰ κεντητὰ προσκέφαλα, τὰ ὁποῖα ὅμως, εὐθὺς 'ποῦ ἡ Ἄννα ἔμαθε νὰ κεντᾷ, εἶχαν κεντηθῇ καινούργια εἰς τὸ ἴδιο σχέδιο, γιατὶ τὰ παληὰ εἶχαν ἀρχίσει νὰ λυώνουν ἀπὸ τὴς πλύσες.

Ἕνα τραπέζι ξύλινο, δύο καρέκλες καὶ ἕνα σκαμνάκι, μιὰ μεγάλη κασσέλα καρυδένια καὶ ἕνα παληὸ μπαοῦλο μὲ χρυσὰ καρφιά, αὐτὰ ἦσαν τὰ ἔπιπλα τῶν πτωχῶν γυναικῶν, μὲ τὴν πολυτέλειαν τοῦ εἰκονοστασίου τοῦ Ἁγίου, τὸ ὁποῖον εἶχαν μεταφέρει ἀπὸ τὴν Ὕδραν καὶ ἐμπρὸς εἰς τὸ ὁποῖον ἔκαιε νύκτα ἡμέρα ἕνα καντύλι ἀσημένιο μὲ κόκκινο γιαλάκι, ἀφιέρωμα πλουσίου τῆς Ὑδρας θαλασσινοῦ.

Ἡ Ἄννα ὅταν ἐμπῆκε μέσα καὶ τὸ μάτι της ἐσυνείθισεν εἰς τὸ ἡμίφως ἐκεῖνο, καὶ ἔφερε τὸ βλέμμα ἐπάνω εἰς ὅλα τὰ πτωχικὰ των πράγματα, τοὺς συντρόφους τῶν παιδικῶν της χρόνων, ἠσθάνθη μίαν συγκίνησιν, κάτι τὸ ὁποῖον τῆς ἐζέστανε τὴν καρδιά. Βέβαια ἡ σάλες τοῦ ξενοδοχείου καὶ τὰ σιδερένια κρεββάτια καὶ τὰ ἔπιπλα τὰ περιποιημένα ἦσαν ὡραῖα καὶ ἀναπαυτικά. Ἀλλὰ ἐκεῖ ὅλα καὶ ὅλοι ἦσαν ξένοι, ἐνῶ ἐδῶ ἡ μπάμπ' Μάρω τὴν ἔβλεπε μὲ λατρείαν καὶ ἡ μάνα της τῆς εἶχε 'πῆ, παιδάκι μου, καὶ ὁ Ἅγιος ἐφαίνετο, ὡς νὰ τὴν εὐλογοῦσε μὲ τὸ ἀσημοστολισμένο χέρι του.

Ἡ Ἄννα ἔβγαλε πάλι τὸ πορτοφόλι καὶ ἐπλησίασε τὴν καντύλα. Ἐμέτρησε τὴν εἴκοσι μία δραχμὴ καὶ τὰ ἔδωκεν εἰς τὴν μητέρα της. Ἡ κυρία μοῦδωκε τριάντα δραχμές...

Τριάντα δραχμές! εἶπεν ἡ κερ' Ἀνέζω. Μὰ ἡ καμαριέρα τῆς κερᾶς πέρνει σαράντα πέντε.

Δὲν ἔχω τὸ χαρτὶ ἀκόμη, εἶπεν ἡ Ἄννα. Ἅμα τὸ πάρω θὰ κερδίζω περισσότερα. Μιὰ δραχμὴ ἐχρειάστηκα...

Σὲ τί; γιατί; μήπως δὲν ἔχῃς ὅλα ὅσα σοῦ χρειάζονται, καὶ τοῦ πουλιοῦ τὸ γάλα; εἶπεν ἡ μητέρα της. Μήπως δὲν τρώεις ὅσο θὲς κι' ὅ,τι θές; Τὸ τί φαγιὰ ἑτοιμάζανε 'ςτὰ μαγερειὰ σήμερο μ' ὅλη τὴ Μεγάλη Ἡμέρα τοῦ Κυρίου, δὲ λέγεται. Καλαμάρια, σηπιές, στρείδια, μήδια, χταπόδια, χαβιάρια, λαδερά, κομπόστες, Θεέ καὶ Κύριε! Καὶ τρῶς βέβαια ἀπὸ ὅλα αὐτὰ κάθε 'μέρα, εἶπεν ἡ κερ' Ἀνέζω, μὲ ἕνα παράπονο καὶ ἕνα τόνο λαιμαργίας εἰς τὴν φωνὴν καὶ εἰς τὸ βλέμμα. Μιὰ δραχμή! μὰ ἦταν αὐτὴ ἡ δραχμὴ 'ποῦ θὰ μᾶς ἔμενε γιὰ νὰ πέρναμεν δυὸ δεκάρες καφφὲ καὶ ζάχαρι καὶ μιὰ δεκάρα κρασὶ γιὰ νὰ μαλακώσωμε τὸ ξερόψωμο 'ποῦ τρῶμε τώρα ὅλην τὴν ἑβδομάδα.

Ἡ Ἄννα ἤρχισε νὰ κλαίη. Δὲν ἤθελε νὰ ὁμιλήσῃ γιὰ τὴν λιποθυμιά της, διὰ νὰ μὴν ἀνησυχήσῃ τὰς δύο γυναῖκας, ἀλλὰ ὑπέφερε νὰ σκέπτεται ὅτι ἐνόμιζαν, πῶς αὐτὴ ἐσπαταλοῦσε τὰ λεπτά της, ἐνῶ ἡ μητέρα καὶ ἡ θειά της ἐπεινοῦσαν.

Μάνα μου, εἶπεν, ἦταν ἀνάγκη νὰ ξοδέψω τὴ δραχμή. Ἦταν γιὰ τὴν ὑγειά μου.

Τἄμα, εἶπεν ἡ γρειά. Ἔχε τὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ, κορίτσι μου! Πρῶτα ὁ Θεός...

Ναί. εἶπεν ἡ Ἄννα, ἡ ὁποία ἅρπαξε μὲ ἐνθουσιασμὸν τὴν ἰδέαν τῆς γρηᾶς. Μὰ γι' αὐτὸ τώρα 'ποῦ ἔκαμα ἐγὼ τὸ χρέος μου, μπορεῖτε 'σεῖς νὰ μεσοκάμετε τὸ 'δικό σας. Θὰ πάρωμε τὰ δυὸ τάλλαρα μόνο γιὰ τὸν ἅγιο Νικόλα καὶ μὲ τὴς ἄλλες δέκα δραχμὲς θὰ κάμετε τὴν εὐκολία σας. Γιὰ δέτε τὸν Ἅγιο πῶς μᾶς βλέπει μὲ τὰ καλά του 'μάτια. Ἡ χάρι του μεφώτισεν αὐτὴ τὴ στιγμή.

Δοξασμένη νἆν' ἡ χάρι του, εἶπεν ἡ γρηά, κάμνουσα μὲ εὐλάβειαν τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ. Ἐσύ, παιδί μου, ξέρεις γράμματα καὶ καταλαβαίνεις καλλίτερα τί εἶναι ἁμαρτία καὶ τί ὄχι. Καὶ μὲ τὴν λύσιν αὐτὴν ὅλες ἔμειναν εὐχαριστημένες. Ἡ κερ' Ἀνέζω τὸ εἶχε 'σὲ καλὸ νὰ ψήσῃ ἕνα κομμάτι ἀρνὶ καὶ νὰ βάψῃ κόκκινα αὐγὰ ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια μὲ τὰ πρῶτα λεπτὰ τοῦ κοριτσιοῦ της.

Ἦταν καὶ αὐτὸ ἕνα εἶδος θρησκευτικῆς τελετῆς, τὴν ὁποίαν δὲν εἶχαν ἑορτάσει ἀπὸ τὸν καιρὸ ποῦ πέθανε ὁ μακαρίτης ὁ ἄνδρας της. Ἡ μπάμπ' Μάρω τὴν ὁποίαν τὰ γηρατεῖά εἶχαν ἐξαντλήσει μὲ τὴν νηστείαν τῆς σαρακοστῆς ὀνειροπωλοῦσε τὴν ἡμέρα τῆς Λαμπρῆς μὲ μιὰ καλὴ σοῦπα, κομμένη μ' αὐγολέμονο καὶ μὲ λίγο κρέας· καὶ ἡ Ἄννα πάλιν ἐπιθυμοῦσε νὰ ἀξιωθῇ μὲ τὰ πρῶτά της λεπτὰ νὰ κατορθώσῃ νὰ καλοφάγουν, ἔστω καὶ μιὰ 'μέρα ἡ δυστυχισμένη ἡ μάννα της καὶ ἡ θειά της.

Ὅταν ἡ συνεννόησις των ἐτελείωσε καὶ τὰ σχέδιά των γιὰ τὴν Πασχαλινὴν ἀγορὰν ἔγιναν, ἡ Ἄννα ἐπλησίασε τὸ εἰκονοστάσιον, ἐστάθη ἐμπρός, ἔκαμε τὸ σταυρό της καὶ ἔπειτα ἐψιθύρισε χαμηλοφώνως κάποιαν προσευχήν. Εὐσεβὴς ἦτο μόνον ἀπὸ παράδοσιν. Τὸ πνεῦμα τῆς θρησκείας δὲν τὸ εἶχεν οὔτε ἐμβαθύνει, οὔτε μελετήσει. Τὸ σχολεῖον μὲ ὅλας τὰς ἀποστηθίσεις τῶν ρητῶν καὶ ὅλα τὰ θρησκευτικὰ μαθήματα δὲν τὴν εἶχε φωτίσει, καὶ μέσα εἰς τὴν ψυχήν της

ὁ φόβος καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἀδελφώνονταν μὲ τὸν φόβον καὶ τὴν ἀγάπην τῆς μητέρας της. Μὲ τὴν ἰδίαν ἁπλότητα λοιπὸν μὲ τὴν ὁποίαν ἡ μπάμπ' Μάρω ἀπέδιδεν εἰς τὸν Θεὸν ὅ,τι καλὸ καὶ ὅ,τι κακὸ τοὺς συνέβαινε, καὶ τὸν εὐχαριστοῦσε καὶ διὰ τὰ μὲν καὶ διὰ τὰ δέ, εὐχαρίστησε καὶ αὐτὴ τὸν Θεὸν καὶ τὸν Ἅγιον Νικόλαον διὰ τὴν καλὴν λύσιν τῶν ὑποθέσεών των τῆς ἡμέρας ἐκείνης.

Ὡς ἐστέκετο ἐμπρὸς εἰς τὸ εἰκονοστάσιον, ὠχρὰ καὶ ἀδύνατη μὲ τὴν ὡραίαν κατατομήν της καὶ τὰ λάμποντα μαῦρα μάτια της, ὑπὸ τὸ ἡμίφως τοῦ σκοτεινοῦ δωματίου μὲ τοὺς ὑγροὺς τοίχους καὶ τὸ ἀνώμαλον χωματοστρωμένον ἔδαφος, ὡμοίαζε μὲ ὡραίαν μάρτυρα τῶν πρώτων χρόνων τοῦ χριστιανισμοῦ, προσευχομένην εἰς τοὺς μυστικοὺς ὑπογείους ναοὺς τῶν κατακομβῶν.

III

Ἡ Ἀμάλια καὶ ὁ Στέφας ἐπέστρεψαν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον σκεπτικοὶ καὶ σιωπηλοί, ὁ καθένας μὲ τὰς σκέψεις του καὶ μὲ ὕφος κἄπως στενοχωρημένον. Διὰ τὴν Ἀμάλια τὸ πρᾶγμα ἦτο τόσον ἀσυνείθιστον, ὥστε ἡ ἀδελφή της τὸ παρετήρησε.

Τί εἶχε συμβῇ εἰς τὸν περίπατον αὐτόν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον μόνον ἡ Μίνα ἐπέστρεφεν εὐχαριστημένη ; Ἡ κ. Μοίρα δὲν ἐφαντάζετο κἄν. Δὲν ἤθελε ὅμως νὰ φανῇ καὶ περίεργος, καὶ δι' αὐτὸ ἀποφεύγουσα νὰ ἐρωτήσῃ, τί εἶχε στενοχωρήσει τοὺς δύο νέους ἔστρεψε ὅλην τὴν προσοχήν της εἰς τὴν Ἄνναν. Ποῦ ἦτο τόσην ὥραν, ἀφοῦ δὲν ἦτο μαζή των, καὶ πῶς δὲν εἶχε ζητήσει τὴν ἄδειάν της, ἐάν, ὡς εἶχεν εἰπεῖ, ἡ Ἀμάλια, ἤθελε νὰ πάῃ εἰς τὴν μητέρα της.

Ἦτο πολὺ χλωμὴ καὶ ἐφαίνετο πολὺ ἐξηντλημένη, ὅταν τὴν ἀφήσαμεν κάτω εἰς τὴν πόρτα, εἶπεν ὁ Στέφας. Μήπως ἔπαθε τίποτε ;

Αὐτὸ δὰ μᾶς ἔλειπεν, ἀπήντησεν ἡ μητρυιά του μὲ σκληρότητα. Μόλις ἐβολεύθηκε τὸ παιδὶ μαζή της καὶ ἄρχισε νὰ συνειθίζῃ, νὰ ἔχωμεν ἀρρώστεια καὶ νὰ ζητοῦμεν ἄλλην.

Πρὶν νὰ τελειώσῃ καλά, καλά, τὴν φρᾶσίν της, ἡ Ἄννα ἐφάνη εἰς τὸν διάδρομον, τρέχουσα σχεδὸν καὶ κατακόκκινη. Ἐφαίνετο εὐχαριστημένη, ζωηρά, ὡς νὰ τῆς εἶχε συμβῇ μεγάλη εὐτυχία.

Τί ἔγεινες, κυρία Ἄννα, εἶπεν ἡ Ἀμάλια, μὲ καλωσύνην, προλαμβάνουσα τὰς παρατηρήσεις τῆς ἀδελφῆς της. Θὰ 'πᾶγες 'στὴ μητέρα σου ;

Τὴν ἠύρα κάτω καὶ ἔτρεξα μιὰ στιγμὴ μαζή της ὡς τὸ σπίτι, διότι εἶχαν μεγάλην ἀνάγκην ἀπὸ ἐμέ. Εἴξερα ὅτι ἡ Μίνα ἦτο μαζή των, εἶπε στρεφομένη πρὸς τὴν κ. Μοίρα μὲ κἄποιον φόβον εἰς τὸ βλέμμα. Ἔπειτα αὔριο θὰ μεταλάβω καὶ ἤθελα νὰ ζητήσω συγχώρησιν ἀπὸ τὴν γερόντισσαν. Τώρα ὅλα ἐτελείωσαν καὶ ἔχωμεν καιρὸν νὰ κάμωμεν τὸ μάθημά μας ὡς τὴν ὥραν τοῦ φαγητοῦ, εἶπε στρεφομένη πρὸς τὴν Μίναν.

Καὶ 'μεῖς τὸ μαουσάκι μας, εἶπεν ἡ Ἀμάλια, ἡ ὁποία παρακολουθοῦσε μὲ ἔκπληξιν καὶ περιέργειαν τὴν Ἄνναν. μεταβαίνουσαν εἰς τὸ δωμάτιόν της μὲ τὴν Μίναν.

Καλὲ πῶς ἐμόρφηνε 'σὲ μιὰ ὥρα μέσα ; εἶπε βλέπουσα τὸν Στέφα. Αὐτὸ τὸ κορίτσι ἀλλάζει ἀπὸ τὴ μιὰ στιγμὴ ὡς τὴν ἄλλη. Καὶ ἀφοῦ τὸν ἐτράβηξε ὡς τὸ μπαλκόνι, ἐπρό-

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

Ο ΒΙΟΛΙΣΤΗΣ

Μία Κυριακὴ βράδυ, ὅπου διάφοροι πλούσιοι χωρικοί, εἶχαν μεγάλο γλέντι εἰς τὴν σάλα τοῦ ξενοδοχείου, καὶ τὰ τραπέζια ἦσαν διαρκῶς γεμάτα ἀπὸ τὰ ὀρεκτικώτερα φαγητὰ καὶ τὰ παλαιότερα κρασιά, ἐκεῖ ὅπου ἐκάθηντο εὐχαριστημένοι καὶ συνωμίλουν, εἰσῆλθεν ἀπαρατήρητος μέσα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ἕνας νέος, ἀδύνατος, ὠχρὸς καὶ ὡραῖος καθὼς μιὰ κόρη ἄρρωστη, μὲ κουρελιασμένα φορέματα, χωρὶς καπέλλο, μὲ τὰ πόδια γυμνά, μὲ ἕνα βιολὶ ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν μασχάλη. Ἦτο βεβαίως ἕνας ἀπὸ τοὺς πλάνητας ἐκείνους μουσικούς,οἱ ὁποῖοι πηγαίνουν ἀπὸ χωρὶὸ σὲ χωρίο καὶ παίζοντες τὸ ὄργανον ζητοῦν ἐλεημοσύνην.

— Ἔ ! τί ἔρχεσαι νὰ κάμῃς ἐδῶ ; τὸν ἠρώτησεν ὁ ξενοδόχος·

— Θέλω νά μοῦ ἑτοιμάσουν, ἀπεκρίθη ὁ νέος, μία παχειὰ κόττα ψητή, καὶ μιὰ μποτίλια ἀπὸ τὸ ποιὸ παλιὸ κρασὶ ποῦ ἔχετε στὴς ἀποθήκαις σας.

Ὁ ξενοδόχος ἄρχισε νὰ γελᾷ.

— Ἔχεις χρήματα διὰ νὰ πληρώσῃς ἕνα τέτοιο δεῖπνο ;

— Ἀλλοίμονον ὄχι ! Χρήματα δὲν εἶχα ποτέ· καὶ ἂν εἶχα βεβαίως θὰ ἔπεφταν ἀπὸ τὶς τρύπες τῶν κουρελιασμένων φορεμάτων μου.

— Φύγε λοιπὸν ἀπ' ἐδῶ, δύστυχε μικρέ ! καὶ μὴν δοκιμάσῃς νὰ ξαναβάλῃς τὸν πόδα σου ἐδῶ μέσα.

Ὁ μουσικὸς ἔσκυψε τὸ κεφάλι καὶ ἐξῆλθε ἀπὸ τὴν σάλα. Ἦτο τόσον ἀδύνατος, ἴσως ἐξ αἰτίας μιᾶς μακρᾶς νηστείας, ὥστε δὲν ἐμπόρεσε νὰ συρθῇ ἕως εἰς τὸν δρόμον. Ἔπεσε εἰς τὴν σκάλα καὶ ἔμεινεν ἀκίνητος. Μέσα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον δὲν τὸν ἐσυλλογίσθησαν πλέον· δὲν φροντίζουν συνήθως ἐκεῖνοι ποῦ τρώγουν καλά, δι' ὅσους πεινοῦν. Ἐν τούτοις μερικοὶ ἅμα ἤκουσαν μουσικήν, ἐπλησίασαν εἰς τὰ παράθυρα.

Ὁ πτωχὸς νέος καθήμενος εἰς τὴν σκάλα ἔπαιζε τὸ βιολί του, καὶ ὅταν ἔπαυσε νὰ παίζῃ, ἐκεῖνοι ὅπου τὸν ἔβλεπαν ἔμειναν ἔκπληκτοι, διότι ἐνῷ δὲν εἶχε ἐμπρός του οὔτε φαγητόν, οὔτε πιστὸν κανενὸς εἴδους, ἔκαμνε κινήσεις ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος τρώγει καὶ πίνει καὶ ἔλεγε μὲ φωνὴν ἐνθουσιασμένην : « Ὦ πόσον εἶνε ὡραῖον ! Ὦ ! τὸ θαυμάσιον αὐτὸ νέκταρ» καὶ ἐκτυποῦσε τὰ χειλη καὶ τὴν γλῶσσαν ἀπὸ εὐχαρίστησιν.

II

Ὁ βασιλεὺς τοῦ τόπου ἐκείνου εἶχε προσκαλέσει εἰς ἑορτὴν ὅλους τοὺς ἄρχοντας τῶν περιχώρων, ὅπως ἡ πριγκήπισσα, ἡ κόρη του, ἐκλέξῃ μεταξὺ αὐτῶν ἕνα κατάλληλον δι' αὐτὴν σύζυγον. Οἱ μεγαλείτεροι ἄρχοντες, κόμητες, δοῦκες, μαρκήσιοι, εἶχον ἔλθει μὲ μεγάλην πομπήν, διότι δὲν ὑπῆρχε εἰς ὅλον τὸ βασίλειον ἄλλη τόσον ὡραία πριγκήπισσα· τὸ ὄνειρον νὰ γίνῃ τις σύζυγός της ἦτο τὸ ὡραιότερον ὅπου ἠμποροῦσε νὰ κάμῃ. Ἐνῷ λοιπὸν ἡ κόρη τοῦ βασιλέως, καθισμένη εἰς ἕνα θρόνον ἀπὸ χρυσὸν καὶ πορφύραν, ἐκύτταζε ὄχι χωρὶς κἄποια περιφρόνησιν ὅλους τοὺς ἐπισήμους μνηστῆράς της, συνέβη κἄτι παράδοξον: ἕνας πτωχὸς νεανίας, ἀδύνατος καὶ ὠχρός, ὡραῖος καὶ μὲ κουρελιασμένα φορέματα, τὸν ὁποῖον κανεὶς δὲν εἶδε εἰσερχόμενον, ἐπέρασε ἀνάμεσα εἰς τὸ λαμπρὸν πλῆθος καὶ ἔφθασε ἕως εἰς τὸν θρόνον. Ἔγινε μεγάλη ταραχὴ ἅμα τὸν ἀντελήφθησαν καὶ οἱ αὐλικοὶ ἔτρεξαν διὰ νὰ τὸν διώξουν.

— Ἔ ! τί ἔρχεσαι νὰ κάμῃς ἐδῶ, ζητιάνε, ἠρώτησε ! ὁ βασιλεύς.

— Ἐπιθυμῶ νὰ μοῦ δώσουν τὴν πριγκήπισσα γιὰ γυναῖκα, ἀπεκρίθη.

Ὁ βασιλεὺς ἐγέλασε.

— Εἶσαι εὐγενής, ὅπως πρέπει νὰ εἶσαι διὰ νὰ ἐπιθυμήσῃς ἕνα τέτοιον γάμον ;

— Ἀλλοίμονον ! ὄχι. Δὲν ἐγνώρισα ποτὲ οὔτε τὴν μητέρα μου,

σθεσε : Ἐρεις ποῦ 'σὰν τὴν ἀφήσαμε κάτω ἔτσι χλωμὴ καὶ χαλασμένη ἐφαντάσθηκα πῶς μπορεῖ νὰ εἶχε τίποτε κακὴ ἀρρώστεια . . .

Ἡ κ. Μοίρα τοὺς εἶχεν ἀκολουθήσει εἰς τὸ μπαλκόνι καὶ οἱ δύο νέοι ἐσιώπησαν. Καὶ τὸ μάους θὰ γείνῃ ἢ ὄχι ;

— Καλὲ ὅπου κι' ἂν εἶναι θὰ ἀρχίσουν οἱ ἐπιτάφιοι. Μόλις θὰ προφθάσωμε νὰ φᾶμε.

Ἡ κ. Μοίρα ἐσκέπτετο : Ὡρισμένως κἄτι συμβαίνει μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν νέων. Ἡ Ἀμάλια ἦτο τυχηρά. Ἂν τὴν ἐσυμπαθοῦσεν ὁ νέος, τότε αὐτὸ πειὰ θὰ ἦτο τὸ κορύφωμα τῆς τύχης της. Πλούσιος, καλός, μὲ ὡραῖα αἰσθήματα, νέος . . . ὤ ! ἠμποροῦσε νὰ ἐλπίζῃ εἰς τὸ ἄστρον της ἡ Ἀμάλια. Δὲν θὰ εἶχε τὴν ἰδικήν της τύχην, τὴν ἰδικήν της ζωήν, τὴν βασανισμένην μὲ ὅλον τὸν πλοῦτον τοῦ συζύγου της.

Ὁ Στέφας διὰ μιᾶς ἐπετάχθη ἀπὸ τὴν θέσιν του καὶ κτυπῶν τὸ μέτωπόν του μὲ τὸ χέρι του : φαντάσου ὅτι παρ' ὀλίγον νὰ ξεχάσω, ὅτι πρέπει νὰ πάω νὰ φέρω ἐδῶ τὴν θείαν μου καὶ τὴν Κορνηλίαν. Εἶχα ὑποσχεθῇ μάλιστα ὅτι θὰ ἔτρωγα μαζή των καὶ τὸ ἐξέχασα ἐντελῶς. Χωρὶς δὲ νὰ χάσῃ καιρὸν ἁρπαξε τὸ κκπέλλο καὶ τὸ μπαστοῦνί του καὶ ἐξῆλθε.

ΟΙ ΝΕΟΙ ΣΥΡΜΟΙ

Ὁ νικῶν ἔχει πάντοτε δίκαιον. Αὐτὸ εἶναι μία μεγάλη ἀλήθεια, ἡ ὁποία ἔχει τὴν θέσιν της ἀκόμη καὶ εἰς τοὺς γυνακιείους συρμούς. Λοιπὸν ἡ Ἰαπωνία, τὴν ὁποίαν ὡς πέρυσι ἀκόμη ὅλη ἡ Εὐρώπη ἐθεώρει βάρβαρον, ἔγινε τώρα μετὰ τὴν νίκην της l' arbitraire de l' élégance καὶ εἰς αὐτὸ τὸ Παρίσι ἀκόμη.

Τὰ Ἰαπωνικὰ σαλόνια, τὰ Ἰαπωνικὰ σερβίτσια, τὰ κιμονό, τὰ κτενίσματα μὲ τὰ φουσκωτὰ εἰς τὰ πλάγια μαλλιά, ὅλα ἀντιγράφονται ἀπὸ τὴν Ἰαπωνίαν, ὅλα ἔρχονται κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὴν χώραν τῶν λωτῶν καὶ τῶν χρυσανθέμων. Δὲν ὑπάρχει κυρία Παρισινή, ἡ ὁποία νὰ σέβεται τὸν ἑαυτόν της, χωρὶς νὰ πίνῃ τὸ τσάϊ της εἰς φλιτζάνια ζωγραφισμένα μὲ μικροσκοπικὰς Ἰαπωνίδας, αἱ ὁποῖαι εἰς τὴν θέσιν τῶν ματιῶν φέρουν ἁπλούστατα δύω λοξὰς γραμμὰς καὶ ἡ ὁποία ἀντὶ φορέματος ὑποδοχῆς δὲν φορεῖ τὸ κλασικὸ κιμονό, τὸ πλέον ἄχαρι ἔνδυμα, τὸ ὁποῖον ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ.

Λοιπὸν τώρα ὁ συρμὸς γενικεύεται καὶ ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὰ φορέματα. Πρῶτον τὰ χρώματα, τὰ ζωηρὰ bleu καὶ λιλὰ καὶ κίτρινα καὶ τριανταφυλλιὰ μᾶς ἔρχονται κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὴν Ἰαπωνίαν. Τὰ σχέδια τῶν ὑφασμάτων, ντανταλῶν, κορδελῶν καὶ ἀνθέων, εἰς μίαν ποικιλίαν ἀτελείωτον, μᾶς ἔρχονται ἐπίσης ἀπὸ ἐκεῖ. Ὅλα τὰ φανταστικὰ χρώματα τῆς Ἰαπωνικῆς παλέττας, τὰ ὁποῖα ἐνέπνευσαν καὶ ποιητὰς ἀκόμη, διότι μᾶς δίδουν, ὡς λέγει ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς, ὅλους τοὺς τόνους τῆς ἀνοίξεως εἰς ἕνα κλαδὶ ζωγραφισμένων ἀνθέων καὶ μᾶς κάμουν νὰ ἀγαπῶμεν περισσότερον τὴν λεπτὴν των τέχνην, ὅλα ἀντιγράφονται ἀπὸ τὴν κιτρινωπὴν αὐτὴν φυλήν, ἡ ὁποία ἐντὸς ὀλίγου θὰ καταταχθῇ καὶ μεταξὺ τῶν ὡραιοτέρων τύπων τῆς καλλονῆς.

οὔτε τὸν πατέρα μου· ἕνας καλὸς ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος εἶχεν ὡς ἔργον νὰ περιμένῃ τοὺς διαβάτας εἰς τὸν μεγάλον δρόμον καὶ νὰ τοὺς πέρνῃ ὅ,τι ἔφεραν ἐπάνω των, μὲ ἠύρε ἕνα πρωὶ τοῦ Δεκεμβρίου, κατάγυμνον ὅτι εἶχα γεννηθῆ ἐπάνω εἰς ἕνα σωρὸν ἀπὸ πέτρες, ὅπου μὲ εἶχαν ἐγκαλείψει.

— Φύγε ἀπ' ἐδῶ, δύστυχε μικρέ ! καὶ νὰ μὴν ξαναδοκιμάσῃς νὰ λάλῃς τὸ πόδι σου μέσα εἰς τὸ παλάτι μου.

Τὸ παιδὶ ἔσκυψε τὸ κεφάλι του καὶ ἔφυγε ἀπὸ τὴν σάλα. Ἀλλὰ ἀπεμακρύνετο σιγά, σιγά, ἴσως ἀπὸ τὴν μεγάλην του ἀγάπην διὰ τὴν κόρην τοῦ βασιλέως· ἅμα ἔφθασε εἰς τὴν ταράτσα ἐκάθισε εἰς μίαν γωνιάν, κοντὰ εἰς τὰ διάφορα φυτὰ ὅπου τὴν ἐστόλιζαν. Εἰς τὸ παλάτι δὲν ἐφρόντισαν πλέον δι' αὐτόν· ἐν τούτοις μερικοὶ μικροὶ ἀκόλουθοι καθὼς ἄκουσαν ἕνα ὡραῖο βιολί, ἐπλησίασαν εἰς τὸ παράθυρον. Ὁ νέος ζητιάνος ἔπαιζε τὸ βιολί του καὶ ἅμα ἔπαυσε νὰ παίζῃ,ἐκεῖνοι ὅπου τὸν ἔβλεπαν, ἔμειναν ἔκπληκτοι, διότι εἰς τὴν ταράτσα ἐνῷ κομμὰ γυναῖκα δὲν ἦτο ἐκεῖ, ἔκαμνε κινήσεις ὡς νὰ συνωμιλοῦσε μὲ ἀγάπην εἰς τὴν ἀφανῆ σύντροφόν του, καὶ τῆς ἔστελνε φιλήματα καὶ τῆς ἔλεγεν : Ὦ ! πόσον εἶσαι ὡραῖα, φίλη μου, ἑκατὸ φορὲς ὡραιοτέρα ἀπὸ τὴν κόρην τοῦ βασιλέως ! Ὦ πόσον εἶμαι εὐτυχής !»

III

Τὰ παράξενα αὐτὰ συμβάντα καὶ ἄλλα ἀκόμη σχδδὸν ὅμοια δὲν ἄργησαν νὰ διαδοθοῦν εἰς τὴν πόλιν. Οἱ περισσότεροι ἐνόμιζαν ὅτι ὁ υέος ἦτο τρελλός, ἄλλοι πάλιν ὑπέθεταν, ὅτι τὸ βιολί του ἦτο μαγευμένον καὶ ὅτι δι'αὐτοῦ ὁ κάτοχος ἔκαμνε ὅλας τὰς ἐπιθυμίας του. Ὅταν τοῦ ἠρνοῦντο τροφήν, δὲν εἶχε νὰ κάμῃ τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ παίξῃ ἕνα κομμάτι καὶ ἀμέσως ἕνα ὡραῖο δεῖπνον ἐπαρουσιάζετο ἐμπρός του. Δὲν εἶχε ποῦ νὰ κοιμηθῇ, ἔπαιζε πάλι τὸ μαγευμένο βιολί του καὶ ἀμέσως καὶ ἡ πέτρες τοῦ δρόμου καὶ τὰ ἀγκάθια τοῦ βάσους μετεβάλλοντο εἰς ὡραῖο καὶ μαλακὸ κρεββάτι. Δὲν τοῦ ἔδιδαν εἰς γάμον τὴν ὡραίαν κόρην ὅπου ἀγαποῦσε ; χάρις εἰς ὀλίγην μουσικὴν εὑρίσκετο περιτριγυρισμένος ἀπὸ τῆς ὡραιοτέρες γυναῖκες, καὶ ἀπὸ τῆς πλουσιώτερες πριγκήπισσες. Φυσικὰ ἡ ἰδέα αὐτὴ ἔκαμε νὰ γεννηθῇ εἰς μερικοὺς ἡ ἐπιθυμία ν' ἀποκτήσουν τὸ μαγικὸν βιολί, καὶ πολλὲς φορὲς παραφύλαξαν νὰ τὸν εὕρουν κοιμώμενον εἰς τὸν δρόμον διὰ νὰ τοῦ τὸ κλέψουν.

Τέλος μιὰ φορὰ ὅπου ὁ νέος ἐκοιμᾶτο ἐπάνω εἰς τὴν μαλακὴν χλόην ἑνὸς λ(ιμῶνος, τρεῖς κακοὶ ἄνθρωποι, ἕνας πλούσιος χωρικός, ἕνας ἀστὸς καὶ ἕναςαὐλικός, τὸν ἐπλησίασαν καὶ τοῦ ἐπῆραν τὸ βιολί του. Ἀμέσως ἠθέλησαν νὰ δοκιμάσουν τὴν μαγικήν του δύναμιν. « Ἐγώ, εἶπε ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς κλέπτας, προσπαθῶν νὰ παίξῃ, ἐπιθυμῶ ἕνα πλούσιον δεῖπνον.» Ἀλλὰ κανενὸς εἴδους δεῖπνον δὲν τοῦ προσεφέρθη. « Ἐγώ, εἶπεν ὁ ἄλλος, ἐπιθυμῶ νὰ ἀποκτήσω ἕνα πύργο ἀπὸ μάρμαρο τριανταφυλλί.» Ἀλλὰ κανενὸς εἴδους οἰκοδόμημα δὲν ἐφάνη, « Ἐγώ, εἶπε ὁ τρίτος,ἀπαιτῶ τὰ ὡραιότερα κορίτσια τοῦ κόσμου νὰἔλθουν νὰ χορεύουν ἐμπρός μου !» Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἔμεινε μὲ τὴν ἐπιθυμίαν του. Ἡ ἀπογοήτευσίς των ἦτο μεγάλη καὶ ἔγινε μεγαλείτερη. ὅταν ἄκουσαν ἀπὸ πίσω τους δυνατὰ γέλοια. Ὁ νέος βιολιστὴς εἶχε ἐξυπνήσει καὶ τοὺς ἠκολούθησε, καὶ τώρα ἐγελοῦσε καὶ τοὺς ἐκορόϊδευε

— Ἐμπρός, ἐμπρὸς παίξετε ὅσον ἠμπορεῖτε, αὐτὸ δὲν θὰ σᾶς χρησιμεύσῃ εἰς τίποτε !

—Πῶς λοιπὸν τὸ βιολί σου δὲν εἶνε μαγευμένον ;

—Βεβαίως, ἀλλ' ἡ δύναμίς του εἶναι μὲ τὸ κομμάτι ὅπου θὰ παίξῃ κανεὶς καὶ εἰς τὸν τρόπον ὅπου θὰ τὸ παίξῃ· δι' αὐτὸ θὰ κάμετε καλὰ νὰ μοῦ τό ἐπιστρέψετε.

—Θὰ μάθωμεν τὴν μουσικὴν ὅπου μᾶς χρειάζετε !

—Δὲν θὰ τὴν μάθετε ποτέ, κακοὶ ἄνθρωποι, ἀπεκρίθη, τὸ παιδὶ τοῦ δρόμου, διότι αὐτὴ δὲν μαντάνεται· εὑρίσκεται εἰς τὴν ψυχὴν τῶν πτωχῶν μουσικῶν μὲ τὴν μεγάλη καρδιά !

(Catulle Mandès)

Οἱ συρμοὶ τῆς ἀνοίξεως μὴ ἐπιμείναντες νὰ μᾶς ἀφομοιώσουν ἐντελῶς μὲ τὰς Ἰαπωνίδας, ἔκαμαν ἕνα μικρὸν συνδυασμὸν συγχωνεύσεως τῆς μόδας Empire μὲ τὴν Ἰαπωνικήν. Τὸ μεγαλήτερον ἀπὸ τὰ Παρισινὰ ἐργαστήρια τοῦ συρμοῦ ἐπαρουσίασε τὸ εἶδος αὐτὸ τοῦ συνδυασμοῦ εἰς τὴν συγχώνευσιν τοῦ κοντοῦ μπολερώ μὲ ὤμους ριχτούς, συνεχομένους μὲ τὰ μανίκια, χωρὶς ραφήν, ἐντελῶς κατὰ τὸν Ἰαπωνικὸν τρόπον. Ἀκόμη καὶ εἰς τὰ φορέματα καὶ ἐπανωφόρια tailleur ὁ συνδυασμὸς αὐτὸς ἐπεβλήθη χωρὶς νὰ στερῆται, ὁμολογουμένως, εἰς τὸ σύνολόν του καὶ κάποιας πρωτοτυπίας. Ἡ γραμμὴ τοῦ ὤμου, ὅταν εἶναι ὡραία διαγράφεται ἐλευθέρα μέχρι τοῦ ἀγκῶνος, χωρὶς τὸ σύνηθες κόψιμον τοῦ μανικιοῦ, τὸ ὁποῖον παραμορφώνει τὸν ἀρχικὸν τύπον τοῦ σώματος.

Τὰ περισσότερα φορέματα ἀποτελοῦνται ἀπὸ τρία μέρη: τὴν φούστα, τὴν ζακέτα ἢ τὸ μπολερὼ καὶ τὸ ὑποκαμισάκι ἀπὸ τοῦλι ἢ μουσελίνα ἀνοικτὴ ἢ καὶ τοῦ αὐτοῦ τόνου μὲ τὸ φόρεμα. Τὰ ἐπικρατέστερα εἶναι ἡ κοντὲς ζακετοῦλες μὲ Ἰαπωνικὰ μανίκια, κάτω ἀπὸ τὰ ὁποῖα βγαίνουν ὀλίγον τὰ λεπτὰ καὶ ἀνοικτὰ μανίκια τῆς μπλούζας εἰς τὸ ἴδιον περίπου σχῆμα.

Ὡς γαρνιτοῦρες ἡ πλεξίδες ὑπὸ διαφόρους ποικιλίας κορδονιῶν, κορδέλλας, πασμαντεριῶν, μὲ διάφορα κρεμαστάρια, κουδωνάκια καὶ ἄλλα παιχνιδάκια Ἰαπωνικά. Ἐπίσης πολὺ συνειθίζονται διάφορα fichus Ἰαπωνικὰ ἀπὸ τὸ ὕφασμα τοῦ φορέματος εἰς πιέτες ποῦ ἀνοίγουν ἐπάνω, σκεπάζουν πολὺ χαμηλὰ τοὺς ὤμους καὶ κλείουν ἐμπρὸς καὶ ὀπίσω ὀλιγον ὑψηλότερα ἀπὸ τὴν μέσην.

Ἡ ρεντεγκότες Louis XV καὶ Louis XVI γίνονται κατὰ προτίμησιν ἀπὸ ἀλμπαγὰ μὲ φορέματα ταφτὰ καὶ φουλάρια, ἔχουν τὰ ἐμπρὸς ἀνοικτὰ πρὸς τὰ κάτω καὶ ὅλως διόλου νέου σχήματος μὲ πιέτες ἢ godets πρὸς τὰ ὀπίσω.

Ὡς ντανταέλες αἱ ἀπὸ φιλέ, ἢ guipures ἢ περαστὲς παραμερίζουν ὅλες τὰς ἄλλες, ἂν καὶ ἡ valenciennes καθὼς καὶ ἡ Irlandes θὰ φορεθοῦν καὶ φέτος ἀρκετά. Ὅλες ἡ ντανταέλες αὐτές, χονδρὲς ἢ ψιλές, ἀδιάφορον, χρωματίζονται εἰς διάφορα χρώματα· συρμὸς καὶ αὐτός, ὁ ὁποῖος, φυσικά, ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὴν ντανταέλαν ὅλην τὴν ἰδανικὴν ἀβρότητά της. Ὡς χρῶμα τὸ τελευταῖον εἶναι ἕνα χρῶμα σκοῦρον 'σὰν καπνισμένο, μὲ τόνον λιλά, τὸ ὁποῖον ἐπάνω εἰς transparent λιλά, μὲ χρυσὸ ἢ ἀσῆμι κάμνει λαμπρὰν ἐντύπωσιν.

Παρισινὴ

Η ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ ΜΑΝΔΟΛΙΝΑΤΑΣ

Κάτι τι καθαρῶς Ἑλληνικόν, ἂν ὄχι εἰς σύνθεσιν, ἀλλὰ βεβαίως εἰς ἐκτέλεσιν. Ὀρχήστρα τοιαύτη, ὁποία ἡ χειροκροτηθεῖσα τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν εἰς τὸ Βασιλικὸν θέατρον, ὁποίαν αἱ Ἀθῆναι ὅλαι πάντοτε ἐξετίμησαν καὶ ὑπεστήριξαν, διὰ τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας ἐξεφράσθη μὲ τόσον ἐνθουσιασμόν, ὀρχήστρα ἀπὸ μανδολῖνα, ἀπῃτεῖτο ὁ μουσικὸς φανατισμὸς ὀλίγων νέων μὲ ἐπὶ κεφαλῆς ἕνα δαιμόνιον διοργανωτικὸν καὶ μουσικὸν πνεῦμα, ὡς τοῦ κ. Λάβδα διὰ νὰ τὴν προκαλέσῃ εἰς τοιαύτην περιωπήν.

Καὶ ἡ μανδολινάτα αὐτὴ τὸ μόνον μουσικὸν καύχημά μας θὰ περιφέρῃ τώρα τὴν σημαίαν μας εἰς τὰ Ἑλληνικὰ κέντρα τῆς Αἰγύπτου καὶ θὰ τέρψῃ καὶ θὰ ἐνθουσιάσῃ Ἑλληνικὰς ψυχάς, ἐκεῖ ὅπου οἱ ἐνθουσιασμοὶ ἐξωτερικεύονται, ὄχι μόνον μὲ λόγια, ἀλλὰ καὶ μὲ ἔργα, ἐνισχύοντα καὶ εὐοδοῦντα τὸ ὡραῖον καὶ τὸ καλόν.

ΠΑΣΧΑΛΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΙ

Διὰ κάθε καλὴν νοικοκυρὰν τὰ Πασχαλινὰ Τσουρέκια, εἶναι ἡ μεγάλη φροντὶς τῶν ἡμερῶν αὐτῶν καὶ ἡ ἐπιτυχία των ἀποτελεῖ θρίαμβον οἰκογενειακόν.

Ἀλλ' ἡ ἐπιτυχία αὐτὴ εἶναι σπανιωτάτη καὶ αἰτήσεις διὰ καλὰς συνταγὰς τσουρεκιῶν λαμβάνομεν κάθε ἡμέραν ἀπὸ τὰς ἀναγνωστρίας μας, πρὸς τὰς ὁποίας ἀπαντῶμεν: ὅτι εἰς τὸ βιβλίον τοῦ διδασκάλου τῆς μαγειρικῆς εἰς τὴν Οἰκοκυρικὴν Σχολὴν κ. Εὐαγγέλου Μαλῆ, τὸ πωλούμενον ἀντὶ δραχμῆς εἰς ὅλα τὰ βιβλοπωλεῖα, ὑπάρχει τελεία συνταγὴ τσουρεκιῶν εἰς τὴν 80ην σελίδα.

Ἐπὶ πλέον πρὸς πρακτικὴν ἐκμάθησιν τῆς ἐκτελέσεως, τὴν προσεχῆ Τρίτην, 17 Ἀπριλίου καὶ ὥραν 2 1)2 μ.μ. θὰ γείνουν κατὰ τὸ μάθημα τῆς μαγειρικῆς τσουρέκια εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας ἀριθ. 37, Οἰκοκυρικὴν καὶ Ἐπαγγελματικὴν σχολήν, εἰς τὴν ὁποίαν δύναται νὰ προσέλθῃ πᾶσα κυρία.

Εἰς τὸ βιβλίον ἄλλως τοῦ κ. Μαλῆ, ὑπάρχουν συνταγαὶ πολυπληθεῖς φαγητῶν καὶ γλυκισμάτων, ἀναγκαιόταται διὰ κάθε καλὴν οἰκοκυράν· τὸ βιβλίον ἀποστέλεται εἰς τὰς ἐπαρχίας μὲ προσθήκην 20 λεπτ. διὰ ταχυδρ. ἔξοδα.

Παρακαλοῦνται θερμῶς αἱ κ. κ. συνδρομήτριαι αἱ καθυστεροῦσαι τὰς συνδρομάς των τοῦ λήξαντος ἔτους νὰ ἀποστείλουν αὐτὴν ἀμέσως. Ἐπίσης αἱ ἐπιθυμοῦσαι νὰ ἐξακολουθήσουν λαμβάνουσαι τὴν «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν» παρακαλοῦνται νὰ ἀνανεώσουν τὴν συνδρομήν των.

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΑΥΓΗΣ

Ἡ **Χειραφετημένη** καὶ ἡ **Μάγισσα** εἶναι τὰ δύο πρῶτα ἔργα τῆς ὑπὸ τὸν τίτλον: Τὰ **Βιβλία τῆς Αὐγῆς** τριλογίας τῆς κ. Καλλιρρόης Παρρέν.

Εἰς τὰ μυθιστορήματα αὐτὰ μελετᾶται καὶ εἰκονίζεται ἡ γυνὴ τῆς παλαιᾶς ἀνατροφῆς ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ Νέου Κόσμου, τὴν ἀνατρεφομένην μὲ τὸ πρακτικὸν πνεῦμα καὶ τὴν ὀρθὴν τοῦ προορισμοῦ της, ὡς ἀνθρωπίνου ὄντος ἀντίληψιν.

Εἰς τὴν «Χειραφετημένην» περιγράφονται ὁ βίος, τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τῆς Κων/πόλεως, εἰς τὴν «Μάγισσαν» ὁ βίος τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων. Καὶ τὰ δύω συγκινοῦν, συγκλονίζουν, τέρπουν καὶ διδάσκουν. Ἀνατέμνουν τὴν γυναικείαν καρδίαν καὶ δίδουν πλήρη ἰδέαν τῶν πλεονεκτημάτων τῆς νέας ἐπὶ τῆς παλαιᾶς ἀνατροφῆς.

Ἕκαστον ἐκ τῶν βιβλίων τούτων ἀποτελεῖται ἀπὸ 400 περίπου σελίδας καὶ τιμᾶται διὰ τὰς Ἀθήνας δρ. 3, διὰ τὰς ἐπαρχίας 3,50 καὶ διὰ τὸ ἐξωτερικὸν 3 φρ. χρ.

Πᾶσα αἴτησις ἀπευθύνεται πρὸς τὴν κ. Κ. Παρρέν, ὁδ. Πανεπιστημίου, 27 Ἀθήνας καὶ συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου.

ΤΥΠΟΙΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ